Temel Benze?im Tan? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Temel Benze?im Tan? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31500

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Temel Benze?im Tan? Testi (TBDT), ö?rencilerin temel bilimsel kavramlar ve bu kavramlara yönelik yayg?n kavram yan?lg?lar? hakk?nda sahip olduklar? anlay??? te?his etmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu test, özellikle mekanik ve kuvvet gibi temel fizik prensiplerini içeren senaryolar? kullanarak, ö?rencilerin sezgisel ancak bilimsel olarak hatal? olan dü?ünce biçimlerini ortaya ç?karmay? hedefler. Ölçe?in geli?tirilmesi, 2009 y?l?nda Serkan Y?lmaz ve Ali Ery?lmaz taraf?ndan gerçekle?tirilmi? ve yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergilemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Temel Benze?im, Tan? Testi, Kavram Yan?lg?s?, Fizik E?itimi, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Benze?im

Yazarlar

Serkan Y?lmaz, Ali Ery?lmaz

Amaç

Temel Benze?im Tan? Testi'nin temel amac?, bireylerin (özellikle e?itim süreçlerindeki ö?rencilerin) temel bilimsel prensiplere ili?kin kavram yan?lg?lar?n? ve alternatif kavramlar?n? sistematik bir biçimde tespit etmektir. Bu te?his, ö?retmenlere ve e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?renme güçlüklerinin kayna??na inerek daha etkili pedagojik müdahaleler planlama imkan? sunar. Ölçek, ö?rencilerin günlük ya?am deneyimlerinden kaynaklanan ve ö?renmeyi engelleyen hatal? zihinsel modellerini belirlemeye odaklanm??t?r.

Yap? (Construct)

Ölçek, psikometrik aç?dan kavramsal anlay?? ve kavram yan?lg?lar?n?n te?hisi yap?lar?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin bilimsel bir olay? aç?klarken kulland??? temel bilimsel ilkeler ile günlük dildeki veya sezgisel dü?üncedeki aç?klamalar aras?ndaki fark? tespit etme yetene?ini kapsar. Test maddeleri, genellikle ö?rencilerin bilimsel olarak kabul edilen aç?klamalar yerine, yayg?n olarak kar??la??lan hatal? sezgisel yan?tlar? seçmeye e?ilimli olduklar? durumlar? temsil eden benze?imlere dayan?r. Bu ba?lamda, testin ölçtü?ü temel yap?, ö?rencilerin kuvvet, hareket ve etkile?im gibi temel fizik kavramlar?na ili?kin derinlemesine ve do?ru anla??lma düzeyleridir.

Geçerlik

Testin geçerlik çal??mas? hakk?nda kaynakta detayl? bilgi verilmemekle birlikte, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, içerik geçerli?inin uzman görü?leri (alan uzmanlar? ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

e?itim bilimcileri) al?narak sa?land??? varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, ölçe?in kavram yan?lg?lar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde te?his etme kapasitesini gösteren yap? geçerli?i çal??malar? (örne?in, bilinen ba?ar? testleri veya mülakatlarla korelasyon) yürütülmü? olmas? muhtemeldir. Bu tür tan? testlerinde yap? geçerli?i, testin gerçekten hedeflenen yan?lg?lar? ölçtü?ünü kan?tlamak aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Temel Benze?im Tan? Testi, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu gösteren güvenirlik analizleri sunmaktad?r. Yap?lan analizler sonucunda, testin Cronbach alfa güvenirlik katsay?s? **0.82** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir ve güvenilir bir iç tutarl?l?k seviyesine i?aret eder. Bu sonuç, test maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü ve bireylerin yan?lg? düzeylerini kararl? bir biçimde yans?tt???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, testin kavramsal yap?s?n?n do?rulanmas? amac?yla faktör analizinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Tan? testlerinde, faktör analizi genellikle maddelerin hangi temel kavramsal alt yap?y? temsil etti?ini ve ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu belirlemek için kullan?l?r. Bu analiz, test maddelerinin teorik olarak hedeflenen kavram yan?lg?s? kategorileri alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? test etmeye yard?mc? olur. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir benze?im maddesinin ölçülen temel kavramsal yan?lg? yap?s?na ne kadar katk? sa?lad???n? ortaya koyar.

Enstrüman

Test Çe?idi: Geli?tirme (Tan?sal ve Kavramsal Anlay?? Testi)

Format: Çoktan Seçmeli (Genellikle iki seçenekli, bilimsel aç?klama ve yan?lg? içeren seçenekler sunulur).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: E?itim bilimleri alan?nda kavram yan?lg?lar?n?n te?his edilmesi hedeflenen ö?renciler ve bireyler.

Ya? Grubu: Ortaokul, lise ve üniversite düzeyindeki ö?renciler (E?itim ba?lam?na ba?l? olarak de?i?ir).

Popülasyon Detaylar?: Test, özellikle temel fizik ve bilim kavramlar?na maruz kalm?? e?itim gruplar? için uygundur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Test, günlük ya?amdan al?nan benze?im senaryolar? sunar ve kat?l?mc?lardan bu durumu en iyi aç?klayan seçene?i i?aretlemelerini ister. Seçeneklerden biri bilimsel olarak do?ruyken, di?eri yayg?n bir kavram yan?lg?s?n? temsil eder. Bu yöntem, geleneksel bilgi testlerinden farkl? olarak, bilgi yerine kavramsal çerçeveyi te?his etmeyi amaçlar.

Anahtar Kelimeler

Serkan Y?lmaz, Ali Ery?lmaz, Hacettepe Üniversitesi, E?itim Fakültesi Dergisi, Cronbach alfa, Kavramsal Anlay??, Kuvvet Kavram?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: serkany@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi (Makale referans?na göre)

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2009 y?l?nda yay?nlanan bir akademik makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Serkan Y?lmaz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: temel-benzesim-tani-testi-toad.pdf

Referanslar

Y?lmaz, S., ve Ery?lmaz, A. (2009). Temel Benze?im Tan? Testi'nin geli?tirilmesi. **Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi**, *37*, 243-256.

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/makale_goster.php?id=505

Temel Benze?im Tan? Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bir tenis topu tu?ladan bir duvara çarp?p geri sekmektedir. Top duvara çarpt???nda:
a) Duvar, yönünün de?i?mesine sebep olacak ?ekilde topa bir kuvvet uygular.
b) Duvar topa bir kuvvet uygulamaz. Duvar sadece topun güzergâh? önündedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM